

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 8 oktober 2014

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 20.00 – 23.00 uur

Aanwezig: mw. S.T. Klein Schaarsberg (voorzitter), dhr. B.N. Benjamins (D66), mw. W. Paulusma (D66), mw. K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), dhr. J.P. Dijk (SP), dhr. W.H. Koks (SP), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. K.S.N. van der Veen (GroenLinks), mw. G. Chakor (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), mw. M.E. Woldhuis (Stadspartij), mw. E. Akkerman (VVD), dhr. J.R. Honkoop (VVD), mw. A. Kuik (CDA), dhr. M. Bolle (CDA), dhr. E.B. Koopmans (ChristenUnie), dhr. M.M. van den Anker (Student en Stad, tot en met agendapunt B1), dhr. K. Tervooren (Student en Stad, vanaf agendapunt B3), dhr. T. van Zoelen (PvdD)

Wethouders: dhr. M.T. Gijsbertsen, dhr. J.M. van Keulen, dhr. R. van der Schaaf, dhr. T. Schroor

Namens de griffie: mw. A. Weiland (commissiegriffier)

Verslag: dhr. Z. Jeurig

Insprekers: dhr. Ziengs (Groninger City Club) bij agendapunt B1, Levendige stad ook op zondagen. Mw. De Jong (Humanitas stad Groningen), mw. Koppenrol (Wmo Platform, cluster mantelzorg), mw. Van der Werf (adviesraad Gehandicaptenbeleid), dhr. Diepemaat (TSN Thuiszorg), mw. Staal (op persoonlijke titel), dhr. Dijk (Wmo Platform) bij agendapunt B3, Beleidsplan en uitvoeringsplan Vernieuwing sociaal domein 2014/2015/Verordening Wmo 2015/Verordening Jeugd 2015.

Opening

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Ook de leden van de commissie Onderwijs en Welzijn worden welkom geheten.

A2. Vaststelling agenda

Agendapunt B2, Strategisch plan Groningen Airport Eelde, wordt verplaatst naar de volgende bijeenkomst.

De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

A3. Afspraken en planning

De voorzitter:

- De LTA en de IM-lijst zijn geactualiseerd en de besluitenlijst van 10 september 2014 is toegevoegd in verband met de gedane toezeggingen.
- De commissie gaat ermee akkoord de wijzigingen op de beide lijsten definitief door te voeren.

A4. Conformstukken

Er zijn geen conformstukken.

A5. Rondvraag

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Kunnen de boetemaatregelen voor mensen die een foutje maken in verband met hun uitkering alvast worden verzacht in verband met de mogelijke invoering van een basisinkomen?
- WTCCG: per 1 januari 2015 moet de gemeente voorzien in de compensatie voor het eigen risico. De mensen weten nog steeds niet waar zij aan toe zijn. Kan er zo snel mogelijk informatie op de website komen?

Wethouder Gijsbertsen:

- WTCCG: dit onderwerp behoort tot de portefeuille van wethouder Schroor.
- De wethouder heeft niet gezegd bezig te willen gaan met een vorm van basisinkomen. Integendeel, hij heeft het tegenovergestelde beweerd. De wethouder wil met een positieve

insteek aan de gang met de sociale zekerheid, met een bredere blik op wat welzijn is. Het college stuurt een brief naar het kabinet. De raad ontvangt de brief en wordt op de hoogte gehouden.

- Boetes: het college gaat met coulance om met de ruimte die er is voor sancties. In november bespreekt de raad de Participatienota.

Inhoudelijk deel

B1. Levendige stad ook op zondagen

(raadsvoorstel 19 september 2014)

Inspreker dhr. Ziengs (Groninger City Club) is blij dat het voorstel volledig correspondeert met de brief van de GCC van 5 september 2014. De consument staat centraal. Er is een grote stroom bezoekers van de stad die funshoppen vooropstelt. Om hen tegemoet te komen, zouden op elke zondag de winkels open moeten kunnen gaan. Ook het museum en de horeca in Groningen staan er positief tegenover. Het heeft een positief effect op de werkgelegenheid. De zes grote bedrijven maken een flexibele arbeidspool voor de kleinere ondernemers. Spreker verwijst naar het uitgedeelde stuk.

Mw. Kuik (CDA):

- Vraagt zich af of dit de vernieuwing is die de stad nodig heeft. In dit geval beslist het stadsbestuur voor de stad: het wordt kleine ondernemers en de stad opgelegd. Er is geen sprake van een dialoog met ondernemers en er is geen belangenafweging geweest.
- 58% van de leden van de GCC zou voor het voorstel zijn terwijl er geen ledenraadpleging heeft plaatsgevonden. Dat is vreemd.
- Uit de inspraak blijkt dat een groot deel van de kleine ondernemers zich niet vertegenwoordigd voelt door de GCC. Wil de wethouder alsnog de mening van de kleine ondernemers horen over de algehele openstelling? De participatie is opzij geschoven.
- Het CDA vindt dat zestien koopzondagen het juiste evenwicht is. De middenstand is erg verdeeld over verruiming.
- Er is sprake van een glijdende schaal waarbij een collectieve vrije zondag wordt verloren. Veel medewerkers zullen op de zondagen moeten gaan werken, wat ingrijpt op hun sociale leven. Is de PvdA zich hiervan bewust?
- Naast de PvdA heeft GroenLinks haar standpunt drastisch gewijzigd. Welke samenleving wil GroenLinks?
- Dit debat is een farce: de mening van de kleine ondernemers wordt genegeerd.

Dhr. Benjamins (D66):

- Kan zich volledig vinden in het raadsvoorstel.
- Ondernemers kunnen heel goed zelf bepalen of zij hun winkel op zondagen openstellen. De gemeente heeft een faciliterende rol. Leegstand van winkelpanden is een probleem.
- D66 is niet ongevoelig voor de argumenten van vooral kleine ondernemers die tegen zijn.
- Spreker wijst op verschillende maatschappelijke ontwikkelingen die het maximaal faciliteren van koopzondagen noodzakelijk maken. In detailhandelsland bestaat geen groter goed dan ondernemersvrijheid.
- De werkgelegenheid in de detailhandel neemt toe na het instellen van de koopzondagen.
- Weet het college al welke punten in de evaluatie van over een jaar worden gewogen?

Dhr. Dijk (SP):

- Noemt enkele resultaten van onderzoeken en peilingen. Er blijkt grote verdeeldheid te zijn onder winkeliers, personeelsleden en consumenten over het wel of niet uitbreiden van het aantal koopzondagen. De raad is op dezelfde manier verdeeld.
- Het is onbegrijpelijk dat er geen dialoog en samenspraak is geweest met vooral kleine ondernemers. Wil het college pas overleggen nadat het voorstel door de raad is gejaagd?
- Het is onbegrijpelijk dat de PvdA en GroenLinks zijn gezwicht voor de andere coalitiepartijen.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- De vorig jaar afgesproken regeling met zestien koopzondagen leek evenwichtig. Na een jaar zou worden geëvalueerd. Waar is die evaluatie?
- De raad wordt onder druk gezet door de invoeringsdatum van 1 december 2014.

- De fractie heeft moeite met het begrip ‘vermarkten’ van Groningen. Een bruisende stad kan prima zonder dat de winkels elke zondag open zijn. De bijlage bij het voorstel over de gastvrije stad biedt daarvoor vele suggesties. Graag een reactie van het college.
- Voor de Stadspartij weegt zwaar dat maar liefst 42% van de leden van de GCC en de meeste kleine ondernemers tegen het voorstel zijn. Spreker verwijst naar de vele brieven van vooral kleine ondernemers en van eigenaren van speciaalzaken. Wat vindt het college?
- De grootwinkelbedrijven hebben ook zonder extra koopzondagen de belofte gedaan 250 nieuwe arbeidsplaatsen te creëren.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Citeert uit de inleiding van het coalitieakkoord waar het gaat over de rol van de betrokken overheid. Het college spreekt over luisteren en differentiatie.
- Spreker noemt het hoge aantal van zeventien recent ontvangen brieven van zelfstandige ondernemers. Het college lijkt een probleem te willen oplossen dat er niet is.
- Zeven dagen per week alle winkels open betekent eentonigheid. Dat is niet in het belang van de bruisende stad zoals die in het coalitieakkoord wordt beschreven.
- De 58% voorstanders van de leden van de GCC: dit wil niet zeggen dat het over zelfstandige ondernemers gaat. De leden zijn zelfs niet geraadpleegd.

Dhr. Honkoop (VVD):

- Voor de fractie staat de keuzevrijheid van ondernemers en consumenten centraal.
- De cultuur en de horeca zijn gebaat bij op zondagen geopende winkels.
- Meer bedrijvigheid betekent meer banen. De VVD is voor het voorstel.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- De fractie is voorstander van de mogelijkheid om winkels op zondagen te openen. De stad moet meegaan met de ontwikkelingen en de trends bij de detailhandel. De ondernemers beslissen zelf om open te gaan.
- Het zou goed zijn als de warenmarkt mee wil doen op de zondagen.
- Is het college bereid ondernemers te vragen of er animo is de koopavond te verplaatsen?

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Kan zich vinden in het voorstel en de argumentatie van het college. Vele steden gingen Groningen voor. Groningen is onderdeel van de ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving.
- De fractie heeft de volgende argumenten om in te stemmen met het voorstel: 74% van de Nederlanders winkelt op koopzondagen, het gebruik van internetwinkels neemt spectaculair toe, veel ondernemers willen op zondagen open zijn en de verwachte toename van de werkgelegenheid in horeca en detailhandel. Een extra argument is het voornemen van het college om een mix van cultuur en winkelen inclusief goed gebiedsmanagement te bevorderen.
- Het sociale aspect in verband met de kleine ondernemer: het voortbestaan van de kleine ondernemers hangt af van het koopgedrag van de consument.

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Begrijpt de zorgen en de gevoelens rond het voorstel. Spreker heeft veel e-mails ontvangen.
- Schetst hoe de fractie naar het dossier koopzondagen kijkt. Binnen de partij wordt er landelijk verschillend over gedacht.
- GroenLinks zei in het verkiezingsprogramma tegen uitbreiding van de zestien koopzondagen te zijn. In de coalitieonderhandelingen heeft de fractie een compromis gesloten dat als volgt in het coalitieakkoord staat: in dialoog met de ondernemers wordt hen de ruimte geboden op zondag open te zijn.
- De fractie vindt dat er zeer weinig is terechtgekomen van de dialoog met vooral kleine ondernemers. Het aanbod kleine winkels in de stad is zeer bijzonder en moet worden gekoesterd. Wat moet kleine ondernemers worden geboden om het voorstel tot uitvoering te kunnen brengen? Dat is een punt.
- Kan de wethouder uitleggen op welke manier de dialoog is gevoerd met de kleine ondernemer? Met welke ondernemer is gepraat? Was dat alleen de GCC?

- De dialoog is belangrijk: ten eerste om te bepalen hoe die zondag eruit komt te zien en ten tweede om te bepalen hoe kleine ondernemers tegemoet kunnen worden gekomen, wat zij van de gemeente en van elkaar nodig hebben en hoe de gemeente de samenwerking onderling kan bevorderen.
- De gemeente moet ervoor zorgen dat de kleine ondernemer overeind blijft staan en het prettig vindt in een stad als Groningen te werken. Graag een reactie van het college en een eerste weergave van hoe de dialoog alsnog op korte termijn tot stand kan worden gebracht.
- De koopzondag mag uitdrukkelijk geen tweede zaterdag worden. Op die zondagen moet er op het gebied van familie, cultuur, musea, boeken, kunst en dergelijke het nodige te doen zijn. Kan het college spoedig bekijken welke wensen er op dit gebied bij ondernemers en inwoners leven?
- De rol van de GCC: is de GCC de goede vertegenwoordiger van de kleine ondernemers gezien het grote aantal e-mails van hen? Graag een reactie.
- De fractie verzoekt het college over een jaar een uitgebreide evaluatie te houden. Hierbij is aandacht nodig voor de vraag wat de koopzondagen doen met de binnenstad in termen van bezoekers, uitgaven, gevolgen voor de andere dagen in de week, wat het de stad oplevert, wat niet goed gaat en dergelijke. Op basis daarvan kan verder worden gepraat.

Dhr. Van Zoelen (PvdD):

- De regel dat winkels niet open kunnen op zondagen mag worden gewijzigd van de fractie. De fractie is echter geen voorstander van een 24-uurseconomie.
- Met dit voorstel wil het college dat de stad zich meer gaat onderscheiden, maar volgens spreker is de onderscheidende factor voor Groningen juist de kleine middenstand. Die winkels kunnen de extra personeelslasten niet opbrengen. Er zijn vele tegengeluiden. Is er wel voldoende draagvlak voor het voorstel?
- Spreker sluit zich aan bij de vragen van GroenLinks en de SP over het niet voeren van de dialoog met kleine ondernemers. Is voldoende overlegd met de kleine ondernemers?
- Koopzondagen gaan gepaard met extra kosten voor de gemeente. Wat zijn de opbrengsten voor de gemeente?
- De PvdD wil meer vrijheid op het punt van openingstijden maar wil niet meer openingsuren. De fractie bepaalt haar definitieve standpunt nog.

Wethouder Van Keulen:

- Vindt het belangrijk dat Groningen niet kan achterblijven bij de maatschappelijke ontwikkelingen en bij de andere steden.
- Het college wil de zondag wezenlijk laten verschillen met de zaterdag. Er is veel overlegd met Marketing Groningen. Zie een initiatief als de Culturele Zondag.
- De GCC is voor het college de vertegenwoordiger van de ondernemers in de stad. Vanwege de verdeeldheid onder de leden gaat de wethouder de komende weken samen met de GCC de wijkwinkelcentra en de winkelstraten met veel kleine ondernemers bezoeken. Het gaat erom dat de koopzondag ook daar wat extra's brengt en dat de winkelstraten zich onderscheiden met inhoudelijke programma's.
- Het voorstel kan de omzet en de werkgelegenheid in de binnenstad verhogen en biedt tevens een kans voor de culturele instellingen.
- Het overleg met ondernemers: de brief van de GCC is bepalend. De GCC zegt in de brief een manier te hebben gevonden om met de verdeeldheid onder de leden om te gaan.
- Het college ziet wel degelijk dat die kleine winkels een toevoeging zijn voor de stad.
- Het is niet de bedoeling dat alle winkels alle zondagen open zijn. Elke zondag is er iets te doen in de stad. Differentiatie is de leidraad.
- De koopavond: het college is bereid over een andere invulling te praten. Het initiatief ligt bij ondernemers. Het is nu al mogelijk de koopavond te verplaatsen of af te schaffen.
- Bij het Fonds Ondernemend Groningen is al voor 40.000 euro aan inhoudelijke programmavoorstellen binnengekomen. De gemeente vult aan vanuit het evenementenbeleid.
- De raad heeft de evaluatie van de zestien koopzondagen in november 2013 ontvangen.

De voorzitter:

- Geeft het woord aan de fracties voor de tweede termijn.

Dhr. Dijk (SP):

- Vindt de argumentatie van de wethouder zeer zwak. De argumenten van de FNV en werknemers en consumenten worden niet meegenomen. Alleen de GCC telt mee. Spreker verwijst naar andere onderzoeken.

Mw. Kuik (CDA):

- Is het eens met de heer Van Dijk: het voorstel is zeer zwak onderbouwd. Vooral het grootwinkelbedrijf wordt bediend. Zie de inspraakreacties van kleine ondernemers. De wethouder is te laat om hen nu te gaan bezoeken.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Sluit aan op de vorige sprekers: de GCC wordt als spreekbuis van alle ondernemers gebruikt. Slechts 58% blijkt voor te zijn. Daar komt bij dat de leden niet zijn geraadpleegd.

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Hoopt dat het college zich wel interesseert in de kleine ondernemers.
- De dialoog: de fractie verzoekt het college de opzet schriftelijk naar de raad te sturen.
- Komt er een evaluatie in 2015?

Wethouder Van Keulen:

- Stemt in met het houden van een evaluatie in 2015. Naast de indicatoren die de heer van der Veen noemt, hoort het succes van de programmatische invulling er nog bij.
- De discussie over de 58% en andere onderzoeken: er zijn meerdere meningen en het heeft geen zin hierover te discussiëren. In de brief van de GCC staat uitleg over het draagvlak. Het raadsvoorstel bevat inhoudelijke argumenten.
- De wethouder zegt toe de raad een brief te sturen over het vervolg van de dialoog.

Het voorstel gaat als stuk met 1-minuutinterventie naar de raad van 29 oktober 2014.

B2. Strategisch plan Groningen Airport Eelde

(collegebrief 14 augustus 2014)

Dit agendapunt is uitgesteld tot de volgende commissievergadering.

B3. Beleidsplan en Uitvoeringsplan vernieuwing sociaal domein 2014/2015/Verordening Wmo 2015/Verordening Jeugd 2015

(raadsvoorstel 18 september 2014)

Wethouder Schroor:

- Geeft een toelichting over de toelage van het Rijk voor de huishoudelijke hulp.
- Het gaat voor Groningen om 750.000 en 400.000 euro. Een groot deel wordt structureel, misschien alles.
- Het doel is behoud van banen. Dat betekent dus werknemers in loondienst. Het moet gaan om extra banen naast de reguliere inzet van de gemeente en er moet sprake zijn van een multipliereffect.
- De gemeente heeft voor de komende twee jaar plannen bij de minister ingediend.
- In 2015 gaat de was- en strijkservice nog niet naar iederz. En: mensen die extra hulp vragen, kunnen naast hun eigen bijdrage van 10 euro per uur de HH2-toelage van 12,50 euro per uur ontvangen. In 2015 is de regeling niet inkomensafhankelijk. Het is de bedoeling de mantelzorg te ontlasten.
- In 2016 gebeurt het volgende: de HH1 wordt een algemene voorziening, er wordt gewerkt met raamcontracten en de regeling wordt inkomensafhankelijk.
- De vraag van mevrouw Riemersma over de WTCG-toelage: de bijdrage van het Rijk wordt er volledig aan besteed. De raad verneemt binnen ongeveer anderhalve maand hoe dit wordt gedaan.
- De wethouder stuurt de nu gegeven informatie per brief naar de raad.
- Op een vraag van **mw. Bloemhoff (PvdA)**: er is weinig ruimte voor de raad om nog wijzigingen in het plan aan te brengen, tenzij het Rijk die ruimte biedt.

Inspreker mw. De Jong (Humanitas stad Groningen) kan zich op hoofdlijnen vinden in de beleidsnota en gaat in op het werken met vrijwilligers zoals bij Humanitas gebeurt. Spreker is blij met de extra aandacht voor jonge mantelzorgers. Er is een aantal trends zoals op het gebied van mantelzorg. Extra uren voor mantelzorgondersteuning zijn nodig vanwege de stijgende vraag. Het is goed dat de gemeente hierin voorziet. Verder: het is van belang de behoeftes aan respijtzorg in kaart te

brengen. Een ander punt is de versterking van vrijwillige persoonlijke netwerkcoaching. De behoefte aan ondersteuning bij thuisadministratie neemt sterk toe.

Inspreker mw. Koppenrol (Wmo Platform, cluster mantelzorg) is voltijds mantelzorger voor haar partner en legt uit dat het niet altijd gemakkelijk is. Spreker heeft veel baat gehad bij de ondersteuning voor mantelzorgers. De nota vraagt meer van mantelzorgers. Het is niet goed als mantelzorg verplicht wordt. Het is goed dat de ondersteuning meer middelen ontvangt. Andere hulpmiddelen zijn respijtzorg en dagbesteding. Afgewacht moet worden hoe de dagbesteding eruit gaat zien.

Inspreker mw. Van der Werf (adviesraad Gehandicaptenbeleid gemeente Groningen) zegt dat de Gehandicaptenraad schriftelijk al heeft laten weten met het beleid te kunnen instemmen. Toch zijn er enkele bezwaren. Ten eerste: er is een rechterlijke uitspraak over de huishoudelijke hulp als algemene voorziening, namelijk dat het altijd maatwerk is. Ten tweede: het gebruik van het begrip 'voorzienbaarheid' is kwalijk bij mensen met een chronische ziekte of handicap. Hierover bestaat ook jurisprudentie. Ten derde: de raad is niet tegen een eigen bijdrage, maar de vraag is wie toeziet op stapeling en op het bereiken van het maximum. Ten vierde: de gemeente moet klanten goed informeren in verband met bezwaar en beroep. Kan de wethouder toezeggen dat een positieve rechterlijke uitspraak met terugwerkende kracht ook van toepassing wordt verklaard op mensen die geen bezwaar hebben gemaakt en dat dit tevens in het beleid zal worden verwerkt?

Inspreker dhr. Diepemaat (TSN Thuiszorg) gaat in op de huishoudelijke hulp en brengt een alternatief naar voren voor het jaar 2016. In 2016 wil de gemeente de HH1 naar de particuliere markt brengen. De Wmo onderscheidt algemene en maatwerkvoorzieningen. De vraag is of nog van een algemene voorziening sprake kan zijn als het naar de particuliere markt gaat. Er zijn drie risico's als HH1 naar de markt gaat: er ontstaat zwartwerk, een groot deel van de cliënten komt in een maatwerkvoorziening en er is extra geld nodig vanuit de bijzondere bijstand. Het alternatief is: ga ook in HH1 met resultaatfinanciering werken. En: zelfredzaamheid moet niet van de ene op de andere dag worden verwacht.

Inspreker mw. Staal spreekt op persoonlijke titel en zegt dat zij en haar kind al tien jaren gebruikmaken van een pgb. De eerste jaren was er sprake van meerdere hulpverleners waardoor de resultaten minimaal waren. Spreker legt uit dat haar kind bij alles hulp nodig heeft en dat de ontwikkeling een proces van de zeer lange adem is. Een hulpverlener voor twee uren per week helpt niet. Spreker begeleidt haar kind inmiddels sinds drie jaar en dat werkt beter. Daarom pleit zij ervoor die situatie in 2015 en 2016 te handhaven. De gemeente bespaart zichzelf een uitkering en andere uitgaven. Toch is er voor spreker een overweging om te beslissen te stoppen met werken.

Inspreker dhr. Dijk (voorzitter Wmo Platform) stelde al vaker de vraag: 'Hoe duur is de handicap?' Spreker legt uit welke kosten hij samen met zijn vrouw heeft. Beiden zijn chronisch ziek. De gemeente werkt met eigen bijdragen. Eigen bijdragen voor algemene voorzieningen kennen geen plafond. De eigen bijdragen voor maatwerk wel. Het voelt onrechtvaardig voor een beperking te worden beboet. Er is een alternatief: het openstellen van de collectieve verzekering eigen bijdrage voor alle gehandicapte stadgers. De regelgeving dreigt zo ingewikkeld te worden dat mensen zullen afhaken. Spreker pleit ervoor de vroegere huisbezoeken van alle inwoners boven de 75 jaar opnieuw in te stellen. En: wat doet het college als de verzilvering niet lukt? Komt er dan extra geld of wordt er bezuinigd?

Dhr. Dijk (SP):

- De fractie is blij dat 2015 tot overgangsjaar is gemaakt. In 2016 gaan er echter klappen vallen.
- Spreker wijst op het belang van thuiszorg. Het besluit om minder zorg uit de tweede categorie te gaan bieden staat haaks op het voornemen preventief te gaan werken. In 2016 schaft het college HH1 zelfs af. Het is pure privatisering met de daarbij horende negatieve effecten.
- Huishoudelijke zorg: 65% van de gebruikers heeft een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Het is onrealistisch om meer eigen bijdragen te vragen.
- Sociale wijkteams werken niet als de buurt en de voorzieningen worden uitgekleeft. Spreker noemt de gesubsidieerde banen en de NLA-gelden. Hoe wil het college dit opvangen?
- Het is onbegrijpelijk dat het college 2,5 miljoen euro wil uitgeven aan een economisch programma. Dit geld kan beter aan de zorg worden besteed.
- In 2015 is het budget voor de thuiszorg 3 miljoen euro lager dan voor 2014. Hoe wordt er bezuinigd?
- De brieven van de gemeente aan betrokkenen zijn onleesbaar. Graag een oplossing hiervoor.

- Wordt het aangenomen initiatiefvoorstel uit 2009 over minder aanbesteden uitgevoerd?

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Verzoekt een reactie van het college op de insprekers.
- Het behouden van zoveel mogelijk werk: het instellen van een overgangsjaar is goed.
- Het is goed dat huishoudelijke hulp blijft bestaan als mensen het niet zelf kunnen regelen en/of betalen. Is duidelijk wat kan worden verlangd van een sociaal netwerk? En wat betekent het om het niet zelf te kunnen betalen?
- De Wmo: de fractie plaatst vraagtekens bij het begrip 'voorzienbaarheid'.
- Pgb's: wat zijn de kosten van pgb's versus de kosten in natura? De toegankelijkheid van beiden is belangrijk.
- Kan het college ingaan op de suggestie van de Cliëntenraad om de klachtenregeling via de ombudsman te doen? De PvdA is voorstander.

Mw. Paulusma (D66):

- Geeft complimenten aan iedereen die bij de opstelling van de nota was betrokken. De gemeente doet het meer dan goed voor 2015. Er is zelfs extra geld om huishoudelijke ondersteuning nog een jaar langer te voorzien vanuit de gemeente.
- Het proces en ook het vervolg kenmerken zich door samenwerking.
- De fractie stemt in met de uitgangspunten: de inzet op preventie, het stimuleren van het pgb, het voorkomen van bureaucratische rompslomp, het stimuleren van innovatie en het verbinden van mensen.
- In de nota komt het woord 'ondersteuning' het meest voor. Het woord 'communicatie' komt er echter niet in voor en dat is zorgelijk. Spreker legt uit wat nodig is.
- De fractie roept alle betrokkenen op verder te kijken dan 2015. Het gaat om kwaliteit.

Mw. Akkerman (VVD):

- Is benieuwd naar de reactie van de wethouder op de insprekers, vooral wat betreft het juridische punt.
- Geeft complimenten voor de nota en het verrichte werk. De zorg blijft in 2015 bestaan en er wordt met mensen gesproken over hoe het verder moet. Maatwerk is een goede zaak.
- Hoe wil het college ruimte bieden voor innovatie? Spreker verwijst naar de motie uit het voorjaarsdebat over innovaties en de koppeling aan de in Groningen aanwezige kennis. Zijn daar ideeën voor?
- D66 is het eens met de opmerking van de SP over communicatie.
- Is het zinvol te onderzoeken waarom mensen met een indicatie voor de AWBZ toch geen zorg afnemen?

Dhr. Tervooren (Student en Stad):

- De gemeente en de cliënten hebben een eigen verantwoordelijkheid.
- Communicatie is erg belangrijk. Maatwerk wordt daardoor mogelijk. Daaraan vooraf gaan: wat kan de persoon zelf en welke algemene voorzieningen zijn er? Hoe ziet het college de verhouding tussen deze drie elementen? Geeft het college prioriteiten aan?
- Pgb's: de SVB krijgt een grote rol. Hoe staat het met de aansluiting van de ict-systemen?
- De huishoudelijke hulp: de fractie kan zich vinden in de oplossing van het college, mits de mensen de classificering HH1 echt aankunnen. Wat vindt het college van de nieuwe jurisprudentie?
- Sociale wijkteams: heeft het college instrumenten om bij te sturen als het misloopt? En: waar ligt bij informatiedeling de grens tussen professionals en vrijwilligers?
- Welke vormen van wijkinspraak komen er?
- Mantelzorgers: hoever gaat het college bij het uitbreiden van de kaart van waardering?

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Vindt de plannen er goed uitzien en geeft de opstellers een compliment.
- De fractie vindt dat de identiteitgebonden zorg deel uitmaakt van de plannen.
- Jeugdzorg: het college schrijft dat de gemeenten de opdracht hebben er 'in redelijkheid' rekening mee te houden. Het begrip is echter te zwak en het komt in de Wmo-verordening helemaal niet terug. Is dit alsnog op te nemen?
- Het is goed dat de pgb's blijven. De relatie met zelfredzaamheid verdient aandacht.

- De compensatieregeling voor chronisch zieken en gehandicapten: zijn er mogelijkheden de middeninkomens mee te nemen?
- De fractie is erg bezorgd over het afschaffen van de huishoudelijke hulp, vooral wat betreft de situatie na 2015. Ook is er zorg over de ermee gepaard gaande marktwerking.
- Schrijnende gevallen: hoe wordt de hardheidsclausule toegepast? Is er een incidentenpot?
- De sociale wijkteams moeten bestaan uit specialisten.

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Sociale wijkteams zijn een goede zaak. Er zijn risico's: door de professionals kan het te duur en te bureaucratisch worden. Wordt er niet te veel verwacht? Zijn expertpools wel nodig? Kan de evaluatie van de pilots op de agenda van de commissie komen?
- Huishoudelijke hulp: de fractie is blij met het overgangsjaar 2015. Het gaat echter wel om een basiszekerheid in het leven van meer dan 4000 inwoners. De brief van het college van 16 september 2014 roept bij de mensen veel vragen op. Een andere benadering was beter geweest. Spreker komt er in de raad op terug.
- Overplaatsing naar HH1 en keukentafelgesprekken: het betreft 1600 personen en velen kunnen een dergelijk gesprek niet goed voeren. Er is veel kritiek. Het geld blijkt voorop te staan. De fractie komt mogelijk met een alternatief voorstel.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is tevreden over de nota. Het proces is goed verlopen.
- Huishoudelijke hulp: het is de vraag of het plan van de wethouder voldoende soelaas biedt voor de vraag van de mensen.
- De klachtenregeling: er moet één toegang komen voor een klacht net als dat er één toegang is voor het sociale team.
- Kan naast de website ook een soort zorgwijzer op papier worden opgesteld?
- De jeugdzorg: jongeren die uit een instelling komen en weer thuis wonen, worden soms op scholen geweigerd. Wat kan het college hieraan doen?
- Formele beschikkingen: kan de wethouder hierop ingaan?

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Sluit zich aan bij de vragen over het begrip 'voorzienbaarheid'.
- Persoonlijke verhalen van insprekers en anderen: spreker stelt voor een aparte bespreking te wijden aan dit soort individuele situaties. Dit om het sociale beleid van de gemeente door te spitten.
- De sociale wijkteams moeten de ruimte en het vertrouwen krijgen.
- Spreker sluit zich aan bij de opmerking van de SP over communicatie.
- Huishoudelijke hulp: spreker sluit zich aan bij de opvatting van de PvdA.
- De inkomensgrens: de vakbonden zeggen dat de grens bij 130% moet liggen. Wat vindt het college? Er moet geen nieuwe armoede ontstaan.
- Kan het zogenaamde uitdagingrecht opgenomen worden binnen het Wmo-beleid?
- De Jeugdwet: blijft het mogelijk dat een jongere van 18 jaar of ouder dezelfde zorgbegeleider houdt?

Dhr. Van Zoelen (PvdD):

- Schetst de situatie: er is sprake van bezuinigingen en dat zullen de mensen voelen. Spreker geeft voorbeelden. Hoe gaat het college de eigen bijdragen invullen? Hoe worden mensen met een laag inkomen opgevangen?
- De sociale wijkteams en de hulp dicht bij de mensen zijn goede zaken.
- Gevolg van het beleid is een extra groot beroep op de mantelzorgers. Om dit mogelijk te maken, is communicatie erg belangrijk. Bijvoorbeeld naar het bedrijfsleven met de vraag ruimte te geven aan mantelzorgers. Aan zorgverlof werken werkgevers niet altijd mee.
- Wat betekent het dat Menzis de preferente zorgverzekeraar is van de gemeente? Het is beter eerst met een koepel van zorgverzekeraars te overleggen. Wat vindt het college?
- Mensen die zorg nodig hebben, moeten weten welke aanspreekpunten zij hebben. Is al iets bekend over de instelling van cliëntenraden en klachtencommissies?

Wethouder Schroor:

- Het proces was goed en het college gaat nog de nodige instellingen bezoeken.

- Mantelzorg: het college hecht er veel waarde aan. Dat blijkt uit het onderdeel dagbesteding en de middelen die beschikbaar blijven voor de waarderingsskaart.
- Overbelasting mantelzorg: dit is een terechte zorg waar het college veel aandacht aan zal besteden.
- Dagbesteding: het college bekijkt of er in de gehele keten een alternatief kan komen.
- Risico's: de jurisprudentie uit Emmen ontstond op basis van de oude wet en geldt niet.
- De voorzienbaarheid: het college zal er terughoudend mee omgaan totdat er meer zekerheid is.
- Eigen bijdragen: voorkomen moet worden dat mensen door een stapeling van eigen bijdragen in financiële problemen komen. Daarvoor zal een oplossing worden gezocht. Voor mensen op het minimum of net erboven zijn aanvullende regelingen bedacht. Mensen die het kunnen, moeten de eigen bijdrage zelf betalen. Er komt maatwerk.
- Er komen meer wijkverpleegkundigen in de wijkteams. Dat is de winst van samenwerken met Menzis. De keuze voor Menzis is logisch: Menzis verzekert meer dan 90% van de inwoners van de gemeente. De wijkverpleegkundigen kunnen de signaalfunctie goed invullen.
- Het NLA valt weg, maar het innovatiebudget staat er tegenover. Er kan maatwerk per wijk worden geleverd. Bij nieuwe aanpakken staat de burger centraal. De volgorde is: eerst zelf doen, daarna de omgeving inschakelen. Als dat niet kan en de hulp is nodig, wordt het maatwerk of een andere voorziening. Dat wordt met de mensen besproken.
- Het door de heer Van der Veen genoemde uitdagingsrecht is een interessant idee. Dit kan worden opgenomen in de nog op te stellen nadere regels. In 2015 zal het beperkt zijn, maar in 2016 zal het meer tot zijn recht komen. Het college komt erop terug.
- Bezuinigingen: in 2015 wordt op huishoudelijke hulp niet 2,5 miljoen euro maar 1,7 miljoen euro bezuinigd vanwege de gemeentelijke inzet van 0,8 miljoen euro.
- Communicatie: dit gebeurt niet alleen per brief. De wethouder somt op wat er verder gebeurt. Dit gebeurt vanuit één herkenbaar punt op een eenduidige manier.
- De Stadspartij schetst een te negatief beeld van de kracht die bij de mensen zit.
- Ict: landelijk en gemeentelijk wordt maximale inspanning geleverd. Als er hiaten ontstaan, worden aanvullende oplossingen bedacht om te voorkomen dat het stopt.
- Jongeren die niet op een school worden toegelaten: uiteindelijk moeten jongeren altijd worden toegelaten. Het is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Als het nodig is, intervenueert de gemeente. Binnenkort komt dit in het Breed Bestuurlijk Overleg.
- De klachtenregeling en de ombudsman: het college zorgt voor een goede klachtenregeling binnen de sociale teams. Als de klacht dan niet wordt opgelost, wordt de ombudsman ingeschakeld. De ombudsman is de tweede lijn en die opzet is gebruikelijk.
- De evaluaties van de sociale teams komen naar de raad.
- De vraag van mw. Bloemhoff over de keus tussen bijzondere bijstand en maatwerk: beide zou kunnen. Situaties die net boven de inkomensgrens liggen en schrijnend zijn, krijgen maatwerk om de zorg toch mogelijk te maken. Die vrijheid wil de wethouder in het sociaal team zetten.
- Motie kennis en innovatie: innovaties in de zorg kunnen aan het innovatiebudget worden gekoppeld. In 2015 zal het beperkt zijn, maar 2016 wordt een interessanter jaar.
- Minder aanbesteden: de wethouder acht dit een utopie. In 2015 speelt de vraag hoe daarna wordt ingekocht. Dat zal waarschijnlijk via een aanbesteding gaan. Er zal geen subsidierelatie met de zorgverlener ontstaan.
- Formele beschikkingen: als mensen erom vragen, ontvangen mensen een beschikking. Het college streeft naar lichte beschikkingen met weinig bureaucratie en veel vertrouwen in de mensen.

Wethouder Van der Schaaf:

- NLA: de wethouder gaat in op het belang van de gebiedsgerichte aanpak. Een deel van de innovatiegelden kan worden ingezet voor preventieve maatregelen. De relatie met de wijkteams wordt gelegd en er is samenwerking met de corporaties. In de begroting komen middelen voor dat brede gebiedsgerichte werken.

Wethouder Gijsbertsen:

- Gaat in op enkele vragen van de insprekers.

- De pgb's worden voortgezet. Zodra de pgb afloopt, vindt een gesprek plaats over een slimme manier van voortzetten.
- De leeftijdsgrens van 18 jaar: dit speelt bij de zorg en bij het entreeonderwijs in het mbo. Het college kijkt hier goed naar.
- Kinderen onder de 18 jaar: op hen zijn verschillende regelingen van toepassing. Het college gaat nog praten over de eigen bijdragen voor deze jongeren. Stapeling is ongewenst.
- Begrijpelijkheid van gemeentelijke brieven: dit is erg belangrijk. Het college kijkt er goed naar en wil het zo begrijpelijk mogelijk doen.

Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raad van 29 oktober 2014.

C1. Ingekomen stukken

Er zijn geen opmerkingen.

C2. Vaststelling verslag 10 september 2014 en verslag van de extra bijeenkomst VSD 24 september 2014

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de bijeenkomst om 23.00 uur.